

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący **SSR Magdalena Piątkowska**

Protokolant: Katarzyna Zych

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 lutego 2016 roku w Ś.

sprawy z powództwa **Skarbu Państwa Jednostki Wojskowej Nr (...) we W.**

przeciwko K. R. (1)

o odszkodowanie

I powództwo oddała;

II zasądza od Skarbu Państwa Jednostki Wojskowej Nr (...) we W. na rzecz K. R. (1) kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Strona powodowa Skarb -Państwa – Jednostka Wojskowa nr (...) we W. wniosła pozew przeciwko K. R. (1) domagając się zapłaty (...) wraz z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu w pozwie wskazanymi -tytułem wyrównania szkody w mieniu wojskowym. Jak wskazano, w jednostce ujawniono szkodę , której przedmiotem jest uszkodzenie silnika w samochodzie marki S. (...) o wartości (...) W toku przeprowadzonego postępowania ustalono, iż osobą odpowiedzialną za szkodę jest pozwany. Pojazd ten został przejęty przez pozwanego w styczniu 2012r. po naprawie bieżącej. W trakcie ponownego uzupełniania płynu w układzie chłodzenia przez kierowców kompanii wsparcia został stwierdzony wyciek z bloku silnika. Szkada została ujawniona w maju 2013r. Jak ustalono szkoda powstała w związku z rażącym zaniedbaniem pozwanego polegającym na pozostawieniu w okresie zimowym pojazdu z układem chłodzenia napełnionym wodą, co doprowadziło do pęknięcia bloku silnika. Jak podniesiono do obowiązków pozwanego jako technika pododdziału należało m.in. utrzymanie sprzętu samochodowego w sprawności technicznej, podejmowanie przedsięwzięć zapobiegających powstaniu szkód w mieniu służb mechanicznych. Podczas prowadzenia postępowania wyjaśniającego ujawniono, iż pozwany ciężących na nim obowiązków nie wykonał. Pozwany nie reagował też na pisma strony powodowej o złożenie wyjaśnień, a przesłane pozwanemu wezwanie do zapłaty, pozostało bez odpowiedzi.

W odpowiedzi na pozew pozwany K. R. (1) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Jak wskazał w uzasadnieniu z dniem (...) został zwolniony z zawodowej służby wojskowej i przeniesiony do rezerwy. Na ten dzień rozliczył się z mienia wojskowego, za które był odpowiedzialny. W zaświadczeniu nie odnotowano żadnych uwag co do usterek w rozliczonym mieniu. Ponadto, zdaniem pozwanego, strona pozwana nie wskazała okoliczności uzasadniających odpowiedzialność pozwanego oraz wysokości szkody. Pozwany otrzymał jedynie protokół szkody z dnia (...) zawierający jedynie domniemania dotyczące szkody i jej wysokości. Ponadto , zdaniem pozwanego, za stan techniczny odpowiedzialność ponosi dowódca pododdziału a nie technik pododdziału (k. 26,27). Ponadto w piśmie z dnia (...) pozwany zgłosił zarzut przedawnienia powołując się na art. 291 par 2 kp w związku z art. 17 ust.1 ustawy z

dnia 25 maja 2001 roku o odpowiedzialności majątkowej żołnierzy. Powód jako datę rozpoczęcia biegu przedawnienia powołał datę meldunku z dnia (...) (k.68,69)

W odpowiedzi strona powodowa wniosła o nieuwzględnienie zarzutu przedawnienia. Jak podniesiono data rozpoczęcia biegu przedawnienia uzależniona jest od powzięcia przez pracodawcę wiedzy o szkodzie, ustalenia okoliczności i sprawcy szkody. Zdaniem strony pozwanej z meldunku, na który powołuje się pozwany wynika jedynie, że pojazd został odebrany przez pozwanego z remontu po czym nie był eksploatowany. Następnie w dniu (...) wydano decyzję o skierowaniu do naprawy silnika, który został przekazany do naprawy (...), a dnia (...) ustalono przyczyny i rozmiar szkody. W dniu (...) został sporządzony protokół szkody, następnie wszczęto postępowanie wyjaśniające, z którego sprawozdanie zatwierdzono (...) Zdaniem strony powodowej bieg terminu przedawnienia rozpoczął się od (...)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

U strony powodowej pozwany K. R. (1) pełnił funkcję technika pododdziału i podlegał bezpośrednio dowódcy kompanii. Był odpowiedzialny m.in. za utrzymanie sprzętu samochodowego w sprawności technicznej.

Dowód: wyciąg z zakresu obowiązków k. 8

Dnia (...) roku pozwany K. R. wraz z kierowcą M. M. odebrali z O. z naprawy samochód marki S. (...) i przyjechali nim do jednostki wojskowej w K..

Dowód: protokół stanu technicznego k.7

Zeznania świadka M. M. e-protokół (...)

Zeznania pozwanego e-protokół k. 140

W O. pozwany dowiedział się, iż układ chłodzenia zalany został wodą. Do K. dojechał w godzinach popołudniowych, nie było już możliwości pobrania płynu chłodzącego; nakazał spuszczenie wody z pojazdu z uwagi na niskie temperatury, wobec czego został opróżniony układ chłodniczy (woda) z punktów spustowych. Pojazd został uruchomiony w celu usunięcia resztek wody z układu. Kilka dni później na polecenie pozwanego pojazd został przygotowany do kontroli stanu technicznego na stacji diagnostycznej JW. (...). Na okres badania układ chłodniczy ponownie został zalany wodą. Po zbadaniu pojazdu przez diagnostę powtórzono czynność spuszczenia wody i uruchomienia pojazdu w celu usunięcia resztek wody. Czynności tego typu były wykonywane w przeszłości i nie prowadziły do uszkodzenia aut.

Dowód: oświadczenie M. M., J.R., W. B., P. Ż. k.40

Sprawozdanie z dnia 17.03.14r. k. 49-52

Sprawozdanie uzupełniające k.54

Zeznania świadka P. Ż. e-protokół k.112

Zeznania świadka M. M. e-protokół (...)

Zeznania pozwanego e-protokół k. 140

Po paru dniach w/w osoby miały dokonać zalania układu chłodzącego płynem borygo. Stwierdzono wyciek z silnika.

Dowód: oświadczenie M. M., J.R., W. B., P. Ż. k.40

Zeznania świadka P. Ż. e-protokół k.112

Zeznania W. B. e-protokół k.113

Zeznania J. R. e-protokół k.113

Zeznania świadka M. M. e-protokół (...)

Na początku (...) M. M. (2) zgłosił pęknięcie silnika podczas obsługi pojazdu kilka miesięcy wcześniej, a w dniu (...). pełniący obowiązki dowódcy Kompanii podczas dnia technicznego, stwierdził pęknięcie bloku silnika w przedmiotowym pojeździe marki S.. Dnia (...) roku dowódca kwsp P. S. zawiadomił Dowódcę Jednostki wojskowej (...) w K. , iż podczas kontroli w ramach Dnia (...) w dniu (...)stwierdził w pojeździe marki S. (...) pęknięcie w bloku silnika. Jak wskazano w meldunku pojazd został odebrany z naprawy przez pozwanego i do dnia stwierdzenia uszkodzenia nie był eksploatowany. Wnioskowano o wszczęcie postępowania wyjaśniającego.

Dowód: meldunek z dnia (...)k.39

Oświadczenie P. S. k. 41

Karta usługi technicznej k.42-43

Sprawozdanie z dnia 17.03.14r. k. 49-52

Sprawozdanie uzupełniające k.54

Zeznania świadka A. D. e-protokół k.132

Zeznania świadka P. G. e-protokół k.140

Dnia (...)roku sporządzono protokół stanu technicznego przedmiotowego pojazdu, w którym stwierdzono potrzebę naprawy silnika i skierowania pojazdu w tym celu do O.. Protokół sporządzono na podstawie rozkazu organizacyjnego dowódcy 22kbpłg , podpisali go R. J., pozwany oraz P. G. (2).

Dowód: protokół z (...) k. 44,45

Dnia (...). przekazano silnik przedmiotowego pojazdu do O., gdzie stwierdzono pęknięcie bloku silnika (kanału wodnego) na całej długości nad pompą wtryskową(do wymiany) i nadmierne zużycie innych części silnika. Jak wskazano, przyczyną uszkodzenia silnika było pozostawienie układu chłodzenia napełnionego płynem o zbyt niskiej gęstości lub wodą.

Dowód: protokół stanu technicznego k.46-47

Dnia (...)roku do dowódcy jednostki wojskowej nr (...) we W. została przesłana informacja o szkodzie w przedmiotowym samochodzie marki S. ze wskazaniem rodzaju i przyczyny uszkodzenia oraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania wyjaśniającego.

Dowód: informacja z dnia (...)

Dnia (...) został wydany rozkaz dzienny , gdzie stwierdzono powstanie, jak wskazano ujawnionej w dniu (...), szkody w mieniu służby czołgowo- samochodowej w JW. (...) K.. Jako przedmiot szkody wskazano uszkodzenie silnika pojazdu służbowego marki S. 266 nr rej. (...) szacunkowej wartości (...); polecono przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.

Dowód: rozkaz dzienny k.48

Dnia (...)roku zatwierdzono sprawozdanie z postępowania wyjaśniającego. Wskazano w nim, iż do uszkodzenia silnika doszło dnia (...) na skutek rażących zaniedbań pozwanego.

Dowód: Sprawozdanie z dnia (...)

Sprawozdanie uzupełniające k.54

Strona powodowa zwracała się do pozwanego o wyjaśnienie sprawy związanej z uszkodzeniem silnika, co pozostawało bez odpowiedzi. Dnia (...)wezvano pozwanego do zapłaty.

Dowód: pismo z dnia (...)

Pismo z dnia (...)

Przy tak ustalonym stanie faktycznym sąd zważył:

Powództwo podlegało oddaleniu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż sąd uwzględnił podniesiony zarzut przedawnienia.

Zgodnie z art. 291 § 2 kp roszczenia pracodawcy o naprawienie szkody, wyrządzonej przez pracownika wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków pracowniczych, ulegają przedawnieniu z upływem 1 roku od dnia, w którym pracodawca powziął wiadomość o wyrządzeniu przez pracownika szkody, nie później jednak niż z upływem 3 lat od jej wyrządzenia.

Zgodnie zaś z art. 17 ustawy z dnia z dnia 25 maja 2001 r. o odpowiedzialności majątkowej żołnierzy (Dz. U. z dnia 28 sierpnia 2001 r. nr 89, poz. 967 ze zm.) do przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przez żołnierza stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2, przepisy działu czternastego Kodeksu pracy.

Spór pomiędzy stronami dotyczył w tym zakresie daty, od jakiej należy liczyć początek biegu przedawnienia. Strona powodowa wskazała na datę (...), kiedy to został sporządzony protokół szkody, skutkujący wszczęciem postępowania wyjaśniającego. Powołano przy tym wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 1987 roku, cytując, iż : „ nie chodzi o powzięcie wiadomości o samym fakcie powstania szkody, ale także o dowiedzenie się, kto był sprawca tej szkody, gdyż dopiero wówczas można wystąpić z roszczeniem przeciwko konkretnej osobie i ustalić dane wskazujące na jej odpowiedzialność za spowodowanie bądź przyczynienie się do powstania szkody”. Zakwestionowano przy tym datę przywołaną przez pozwanego- (...). wskazując, iż z meldunku, na który powołuje się pozwany wynika jedynie , że pojazd został odebrany przez pozwanego z remontu, po czym nie był eksploatowany.

Sąd nie podzielił tego stanowiska strony powodowej, choć w pełni popiera zacytowaną treść orzeczenia Sądu Najwyższego. Wskazać jednak należy, iż powołane orzeczenie nie usprawiedliwia działania pracodawcy ze znaczną opieszałością, jaką można zarzucić stronie powodowej w niniejszej sprawie. Jak bowiem wynika z materiału dowodowego na początku lipca 2012r. M. M. (2) zgłosił pęknięcie silnika podczas obsługi pojazdu kilka miesięcy wcześniej, a w dniu (...) pełniący obowiązki dowódcy Kompanii podczas dnia technicznego, stwierdził pęknięcie bloku silnika w przedmiotowym pojeździe marki S.. Dnia (...)dowódca kwsp P. S. zawiadomił Dowódcę Jednostki wojskowej (...) w K. , iż podczas kontroli w ramach Dnia (...) w dniu (...)stwierdził w pojeździe marki S. (...) pęknięcie w bloku silnika i **wniósł o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego** . Następnie dnia (...)roku sporządzono protokół stanu technicznego przedmiotowego pojazdu, w którym ***stwierdzono potrzebę naprawy silnika i skierowania pojazdu w tym celu do O..***

A zatem w meldunku z dnia (...) wskazano rodzaj uszkodzenia, przywołano osobę pozwanego i wnioskowano o wszczęcie postępowania wyjaśniającego. Jak wynika z zeznań świadków oraz zakresu obowiązków, pozwany był osobą odpowiedzialną za stan techniczny pojazdu a przyczyna uszkodzenia bloku silnika była dla wszystkich ewidentna- pozostawienie wody w układzie chłodzenia w niskich temperaturach otoczenia. A zatem dzień (...) należy uznać za dzień, w którym pracodawca powziął wiadomość o faktach, z których- przy prawidłowym rozumowaniu i

bezwłocznym wszczęciu postępowania wyjaśniającego – można było i należało wyprowadzić wniosek co do faktu szkody i osoby za nią odpowiedzialnej.

Mając powyższe na względzie sąd uznał, iż upłynął roczny termin przedawnienia, o którym mowa w powołanym art. 291 par.2 kp. A skoro uwzględniono zarzut przedawnienia, powództwo podlegało oddaleniu.

Na marginesie wskazać należy, iż w razie, gdyby sąd zarzutu nie uwzględnił powództwo oddalono by na podstawie art.6 kc w zw. z art. 300 kp. Strona powodowa nie wykazała wysokości szkody albowiem określono jej wartość szacunkową nie wskazując sposobu jej wyliczenia, nie przytaczając żadnych dowodów choćby uprawdopodobniających wysokość szkody na (...)

Ponadto jak wynika z art. 3 powołanej ustawy o odpowiedzialności majątkowej żołnierzy dla odpowiedzialności pozwanego niezbędne było wykazanie jego winy. W ostatnim czasie zyskuje przewagę stanowisko, aby w nauce prawa cywilnego (które ma tu zastosowanie wobec treści art. 1.ust 2 powołanej ustawy o odpowiedzialności majątkowej żołnierzy) posługiwać się kategoriami analogicznymi do pojęcia winy w prawie karnym.

W wyroku z 26 września 2003 r. ,wydanym w sprawie IV CK 32/02, Sąd Najwyższy stwierdził, że na podstawie prawa cywilnego winę można przypisać podmiotowi prawa, kiedy istnieją podstawy do negatywnej oceny jego zachowania z punktu widzenia zarówno obiektywnego, jak i subiektywnego. W zakresie deliktów prawa cywilnego rozróżnia się - dwie postacie winy, tj. winę umyślną i nieumyślną.

Przy winie umyślnej sprawca ma świadomość szkodliwego skutku swego zachowania i przewiduje jego nastąpienie, celowo do niego zmierza (dolus directus) lub co najmniej się na wystąpienie tych skutków godzi (dolus eventualis). Przy winie nieumyślnej sprawca wprawdzie przewiduje możliwość wystąpienia szkodliwego skutku, lecz bezpodstawnie przypuszcza, że zdoła go uniknąć, albo też nie przewiduje możliwości nastąpienia tych skutków, choć powinien i może je przewidzieć.

W niniejszym postępowaniu ustalono, iż pozwany wydał odpowiednie polecenia i jego podwładni dokonali spuszczenia wody z układu chłodzącego oraz uruchomili silnik celem usunięcia resztek wody, co było czynnością wielokrotnie stosowaną w przeszłości i nie wywoływało uszkodzeń silnika. W takiej sytuacji powodowi nie można przypisać winy, a więc i nałożyć na niego odpowiedzialności za szkodę albowiem strona powodowa tej winy nie wykazała.

W punkcie II orzeczono o kosztach procesu na podstawie art. 98 kpc w zw. z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz ustawą z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej.